

Idrottspolitiskt program för Karlskrona kommun

Dokumenttyp:	Program
Beslutad av:	Kommunfullmäktige
Antagen:	2024-04-25 § 59
Gäller för:	Karlskrona kommun
Ansvar för revidering:	Fritidssamordnare kultur- och fritidsförvaltningen
Giltighetstid:	2024-04-25 – 2027-12-31
Ersätter:	

Förord.....	2
1. Inledning	2
2. Målsättning	4
3. Nulägesbeskrivning	5
4. Innehåll	7
5. Fokusområden.....	8
5.1. Föreningsstöd.....	8
5.2. Friluftslivet.....	8
5.3. Jämställd och inkluderande idrott för alla	9
5.4. Arrangemang och upplevelser.....	10
5.5. Plats för idrott: organiserat och spontant.....	10
6. Samverkan, implementering och uppföljning	11
Referenser och litteratur	12

Förord

Ett idrottspolitiskt program ska visa färdriktningen för hur Karlskrona kommun ska jobba med idrott- och fritidsfrågor. Det är inget arbete kommunen gör själv utan i samverkan med andra aktörer. En samverkan som är helt avgörande för att utveckla kommunen. Vi vill med det här programmet visa på hur idrotten kan utvecklas i vår kommun.

Vårt primära fokus är att göra idrotten tillgänglig, bred och fånga fler barn och ungdomar att idrotta och engagera sig i föreningslivet. Vi noterar att barn slutar idrotta tidigare, många redan vid 12-årsålders, en trend som vi ser allvarligt på och vill med stöd av detta program vända den trenden. Vår prioriterade målgrupp är barn- och ungdomar men vi ser också vikten av att tillsammans med idrotten ta ett stort folkhälsoansvar i kommunen.

Vi ser också vikten av att idrotten är tillgänglig genom tillgången till goda idrottsmiljöer. Vi vill med detta program också ge de organisationer, både internt inom Karlskrona kommun, och övriga parter, ett underlag att arbeta vidare med utifrån vår gemensamma vision att goda idrottsmiljöer också ger en gynnsam utveckling för både den idrottande individen, men också för samhället i stort.

Paraidrotten växer så det knakar i Karlskrona, en utveckling som vi ser som extra värdefull, speciellt för personer och familjer som annars hade hamnar utanför idrottsfamiljen, men som nu får möjlighet till ett givande och livslångt engagemang inom idrotten till gagn för alla. Genom att bejaka paraidrotten, så ger vi en signal till hela samhället att ta tillvara alla individers potential, inom idrotten såväl som i det omgivande samhället.

Vi ser vår fantastiska kommun som en självklar plats för idrottsevenemang som i sin tur bidrar även till ökad besöksnäring och idrottsturism. Att förlägga idrottsevenemang i världsarvet Örlogsstaden Karlskrona är och kommer fortsättningsvis vara ett prioriterat område. Vi gör detta både på egen hand och i samverkan med förenings- och näringsliv i syfte att ytterligare stärka vår stads attraktivitet.

Sophia Ahlin, kultur- och fritidsnämndens ordförande

Malgorzata Andersson, kultur- och fritidsnämndens vice ordförande

1. Inledning

Idrott är idag Sveriges största folkrörelse, över tre miljoner människor är aktiva i Sveriges 20 000 föreningar.¹ Av dessa 20 000 idrottsföreningar är cirka 136 hemmahörande i Karlskrona kommun². Lägg därtill att allt fler väljer att idrotta utanför den organiserade föreningsidrotten genom spontanidrott. I detta idrottspolitiska program innefattas idrottsverksamhet både inom och utanför den organiserade föreningsidrotten.

Idrotten står inför en utmanade och spännande tid. Omvärlden förändras snabbt och förändringarna påverkar idrotten i kommunen på ett kännbart sätt. Det är därför viktigt att följa och analysera trender och dess inverkan på idrotten i Karlskrona kommun. För Karlskrona kommun handlar det om att vara proaktiv och mottaglig för nya förutsättningar och där ska det idrottspolitiska programmet vara ett verktyg som underlättar hur vi tar oss an dessa utmaningar.

I det idrottspolitiska programmet beskrivs den önskvärda utvecklingen av verksamheten i Karlskrona kommun och fastslår också den politiska viljeinriktningen. Det idrottspolitiska programmet tar inte någon ställning till utförande och metoder, detta sker i stället i en handlingsplan kopplad till programmet.

Det finns flera relevanta dokument som påverkar utformningen av programmet, exempelvis strategisk plan för idrottsrörelsen 2022-2025, idrottspolitiskt program för Blekinge 2023-2026, Agenda 2030 och FN:s barnkonvention.

---

¹ Centrum för idrottsforskning, idrottsstatistik.se, 2022,
<https://idrottsstatistik.se/foreningsidrott/medlemmar/> (hämtad 2023-10-13)

2. Målsättning

Målsättningen med det idrottspolitiska programmet är att genom fem prioriterade fokusområden säkerställa Karlskrona kommuns inriktning för idrott år 2024-2027.

De fem fokusområdena är:

- Föreningsstöd
- Friluftsliv
- Jämlik, jämställd och inkluderande idrott för alla
- Arrangemang och upplevelser
- Plats för idrott: organiserat och spontant

Programmet syftar även till att utveckla och stärka den lokala idrotten i Karlskrona kommun så att både invånare och besökare ges goda möjligheter att utöva idrott och vara fysiskt aktiva utifrån sina egna förutsättningar.

3. Nulägesbeskrivning

Under det dryga sekel som idrottsrörelsen funnits har samhället genomgått en omvälvande förvandling. Bara de senaste åren har vi hanterat en pandemi samtidigt som det i skrivande stund pågår krig i vår närhet. Detta tillsammans med övriga utmaningar i samhället påverkar idrottsrörelsen.

Karlskrona kommun har ett rikt föreningsliv med idrottsföreningar som representerar 55 olika idrotter. Nästan 27 000 personer är medlemmar i en idrottsförening och många engagerar sig ideellt som ledare.² Genom åren har kommunens föreningar fostrat en rad framgångsrika idrottare, både individuellt och i lag. Kommunen har över 40 idrottsanläggningar som kan nyttjas av föreningsliv, privatpersoner och företag.³ Det finns nybyggda, moderna arenor liksom äldre anläggningar som är i behov av anpassningar och underhåll. Behovet av nya anläggningar tillkommer löpande och utifrån de förslag och synpunkter som kommer in till kommunen syns trenden att allt fler vill idrotta utomhus.

Tydliga negativa effekter på grund av åren med pandemi syns inom idrotten.⁴ Många föreningar har en försvagad ekonomi och svårt att rekrytera tränare, ledare, förtroendevalda och aktiva. Dock kan vi se att föreningslivet nu börjar återhämta sig, vilket bland annat speglar sig i ett ökat antal deltagartillfällen hos barn och unga kopplat till kommunens och statens verksamhetsstöd.⁵

Forskning kring hur barn- och ungdomars idrottsvanor ser ut utifrån ett jämställdhetsperspektiv visar bland annat att pojkar är mer aktiva än flickor. Barn med sämre ekonomiska förutsättningar idrottar mindre än barn med goda ekonomiska förutsättningar och flickor med utländsk bakgrund är mer inaktiva än flickor med svensk bakgrund. Barn, ungdomar och vuxna med funktionsvariationer är mindre aktiva än personer utan funktionsvariation. Dessutom visar studier att redan fysiskt aktiva rör sig än mer och de som är mindre aktiva tenderar att röra sig än mindre.⁶

---

² RF-SISU Blekinge, 2023, <https://www.rfsisu.se/download/18.668095dd18b37ce3f901b106/1697531712780/Kommunblad%20-%20Karlskrona%202022.pdf> (hämtad 2023-10-13)

³ Karlskrona kommun, 2022, <https://www.karlskrona.se/kultur-fritid-och-turism/idrott-och-motion/> (hämtad 2023-10-13)

⁴ RF-SISU Blekinge, 2023, <https://www.rfsisu.se/download/18.5fb072ad18721f5f7627618/1679927382432/Verksamhetsber%C3%A4ttelse%20RF-SISU%20Blekinge%202022.pdf> (hämtad 2023-10-13)

⁵ Centrum för idrottsforskning, idrottsstatistik.se, 2023, https://idrottsstatistik.se/foreningsidrott/barn-och-ungdomar_/ (hämtad 2023-10-13)

⁶ Centrum för idrottsforskning, idrottsstatistik.se, 2023, <https://idrottsstatistik.se/jamlika-forutsattningar/jamstalldhet/> (hämtad 2023-10-13)

Ett av Riksidrottsförbundets mål är att fler människor ska idrotta hela livet. Trots detta slutar fler barn med föreningsdriven idrott allt tidigare, idag är den vanligaste aktiva föreningsidrottaren elva år.⁷ Ur ett folkhälsoperspektiv är det viktigt att erbjuda de barn, men även vuxna, som inte ingår i föreningslivet andra former av fysisk aktivitet som är flexibla och mer anpassade för individen, till exempel aktiviteter där individen själv kan välja när och hur ofta den tränar.

Utifrån kunskapen om nämnda forskning och trender samt genom nyfikenhet och kontinuerlig omvärldsbevakning kan kommunen fortsätta verka för en positiv utveckling kring idrotten i kommunen.

---

⁷ RF-SISU, Strategisk plan för idrottsrörelsen, 2023, <https://www.rf.se/rf-arbetar-med/strategi-2025> (hämtad 2023-11-02)

4. Innehåll

Det idrottspolitiska programmet för Karlskrona kommun utgår från kommunens övergripande arbete kring folkhälsa och hållbar utveckling i överensstämmelse med Agenda 2030. Med ett fokus på jämställdhet, mångfald och integration i syfte att skapa bra förutsättningar för alla att idrotta i kommunen.

Fem fokusområden har prioriterats som anses vara viktiga framgångsfaktorer för att utveckla idrotten i Karlskrona. För varje fokusområde formuleras en bakgrund samt den idrottspolitiska viljeinriktningen.

Programmet kompletteras med en handlingsplan där utförande och metoder tydliggörs för att programmets intention ska bli verklig. Handlingsplanen kommer att arbetas fram i samverkan med berörda förvaltningar, bolag, idrottsföreningar och andra externa aktörer.

De fem fokusområdena är:

- Föreningsstöd
- Friluftsliv
- Jämlik, jämställd och inkluderande idrott för alla
- Arrangemang och upplevelser
- Plats för idrott: organiserat och spontant

5. Fokusområden

5.1. Föreningsstöd

En viktig del för att nå Karlskrona kommuns vision om att ha nöjda invånare som anser att kommunen är en bra plats att leva, bo och verka i är att ha ett aktivt föreningsliv. Föreningslivet har en viktig samhällsfunktion som skapar engagemang, delaktighet och en bättre folkhälsa för individen.

Kommunens stöd till föreningslivet skapar förutsättningar för ett brett utbud av aktiviteter samt ett föreningsliv som kan utvecklas och möta efterfrågan från sina målgrupper. Föreningslivet är en viktig del av kommunen och vår gemensamma utveckling av kommunens attraktivitet.

Idrotten bidrar till att hålla människor friska, skapa möten mellan människor, bidrar till demokratisk skolning och ger möjlighet för individer att växa. För att åstadkomma detta måste förenings- och spontanidrotten ha någonstans att vara och här är kommunens stöd till föreningarna många gånger avgörande för verksamheten.

För att tillsammans skapa goda förutsättningar för såväl Karlskronas invånare som besökare behövs en ständigt pågående dialog mellan kommun och föreningsliv.

Vi vill:

- Möjliggöra ett tillgängligt, aktivt och varierat föreningsliv för att attrahera nya individer och behålla fler inom idrotten.
- Erbjuda stödformer som är enkla, lätta att förstå, rättvisa och anpassade efter föreningslivets behov.
- Tillhandahålla användarvänliga digitala system för lokalbokning och ansökan om stöd.
- Tillhandahålla forum för samverkan, dialog och utveckling av idrotten.
- Tillsammans med idrottsföreningarna verka för en idrott fri från doping och alkohol.
- Stödja och samverka kring RF-SISU:s arbete kopplat till föreningar.

5.2. Friluftslivet

Det finns alla förutsättningar för ett rikt och varierat friluftsliv i Karlskrona kommun. Oavsett var du bor i kommunen är det nära till naturen. Friluftsliv har en positiv inverkan på hälsan och finns där för både invånare och besökare utan krav på förkunskap.

Alla människor ska ha möjlighet att vistas i och njuta av vårt natur- och kulturlandskap. För att grönområden i kommunen ska nyttjas behöver miljöerna vara välkomnande och stimulerande. Genom att öka tillgängligheten i och till friluftsområden erbjuds en möjlighet för dessa områden att nyttjas av en bred målgrupp.

Vi vill:

- Synliggöra friluftslivets möjligheter och värna allemansrätten genom information, digitala verktyg, kommunikation och dialoger.
- Verka för en tydlig ansvarsfördelning inom kommunen som skapar kontinuitet kring underhåll och utveckling av spår och leder.
- Verka för att alla invånare och besökare ges lika möjlighet att uppleva friluftsliv.
- Möjliggöra att friluftsliv används för att främja folkhälsan och bidra till fysisk och psykisk hälsa.
- I samverkan med föreningslivet utveckla friluftslivet i kommunen.
- Arbeta med de tio nationella friluftspolitiska målen.⁹

5.3. Jämställd och inkluderande idrott för alla

Karlskrona kommuns vilja är att stärka och utveckla förutsättningarna för att idrotten ska bli tillgänglig för alla invånare på likvärdiga villkor utifrån individens skilda behov och förutsättningar. Innebörden med idrott för alla är att alla som vill ska kunna utöva sin idrott utan hänsyn till kön, nationalitet, etnisk bakgrund, religion, ålder och sexuell läggning samt/eller fysiska och psykiska förutsättningar.

Idrott för alla handlar också om att skapa förutsättningar för bredd-, motions- och elitidrottande.

För att detta ska bli verklighet så behöver trygga idrottsmiljöer skapas där alla känner sig inkluderade och välkomna.

Vi vill:

- Verka för mångfald inom idrotten.
- Skapa en inkluderande idrott där alla, utifrån sina egna förutsättningar, kan delta.
- Arrangera prova på-dagar för flera målgrupper i syfte att hitta sin idrott eller motionsform.
- Genom Pryloteket ge invånarna möjlighet att låna idrotts- och friluftsutrustning för att kunna prova på olika aktiviteter.
- Utveckla möjligheten för paraidrott.
- Utveckla möjligheten att kombinera studier med satsning på idrott i både grundskola, gymnasium och högskola.
- Genom dialog och forum skapa delaktighet med målgrupper inom idrotten på olika nivåer.
- Utveckla möjligheten till idrott i hela kommunen, i såväl stad som landsbygd.

---

⁹ Naturvårdsverket, 2023, <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/friluftsliv/sveriges-friluftslivsmal> (hämtad 2023-10-13)

5.4. Arrangemang och upplevelser

Världsarvet Örlogsstaden Karlskrona och Arkipelag 56 gör vår kommun unik. Det finns en stor potential för att Karlskrona ska kunna vara bas för arrangemang inom kultur, idrott och fritid.

Ett brett utbud av evenemang och arrangemang skapar förutsättningar för Karlskrona kommun att växa, attrahera fler besökare och ha nöjda invånare som anser att kommunen är en bra plats att leva, bo och verka i.

Genom att erbjuda upplevelser i toppklass ökar kommunens attraktivitet som besöksmål och skärgårdskommun.

Vi vill:

- Stödja initiativ och förenkla möjligheten till att genomföra arrangemang genom tydliga riktlinjer och kommunikation.
- Särskilt arbeta för att anordna arrangemang som främjar fysisk aktivitet för en bred målgrupp.
- Erbjuder ett brett utbud av olika arrangemang på lokal, regional, nationell och internationell nivå.
- Verka för att arrangemang görs i samverkan med kulturen.
- Verka för att arrangemang lyfter Karlskrona som världsarvsstad.

5.5. Plats för idrott: organiserat och spontant

Ett brett utbud av tillgängliga aktivitetsytor är en förutsättning för all idrott, dels för att utöva själva idrotten, dels för den sociala verksamhet som sker vid sidan om. Att bevara, utveckla och skapa nya hållbara anläggningar och idrottsmiljöer är därför viktigt för att idrotten ska kunna utvecklas i Karlskrona.

Kommunen ska i ett tidigt skede arbeta för att ytor och anläggningar för idrott aktualiseras i den fysiska samhällsplaneringen. Det handlar bland annat om att planera för grönytor, idrottsanläggningar, bokningsbara ytor för föreningslivet och spontanidrottsytor.

Vi vill:

- Tillhandahålla säkra, tillgängliga och jämställda idrottsmiljöer och aktivitetsytor för bredd, motion och elit.
- Tillhandahålla trygga och säkra idrottsplatser som inbjuder till fysisk aktivitet.
- Erbjuder rena, välstädade och välfungerande idrottsplatser.
- Utveckla fler ytor för spontanidrott och skapa miljöer som stimulerar till rörelse genom aktivitetsparker, lekmiljöer, fritidsgårdar och skolgårdar som inbjuder till fysisk aktivitet.
- Förbättra tillgängligheten för spontanidrott på kommunens anläggningar.
- Genom anläggningsråd utveckla och förbättra idrottsmiljöerna på befintliga anläggningar och aktivitetsytor.
- Arbeta för att skapa klimat- och miljösmarta anläggningar.

6. Samverkan, implementering och uppföljning

Med detta program som grund ska kultur- och fritidsnämnden ta initiativ till en samverkan mellan olika aktörer på både lokal, regional och nationell nivå. För att programmet ska uppfyllas kommer varje fokusområde brytas ner till specifika och konkretiserade handlingsplaner. Det kommer att ske i samverkan med aktuella aktörer för varje fokusområde.

Arbetet med handlingsplanerna ska kontinuerligt följas upp och utvärderas. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för arbetet med handlingsplanerna och dessa ska efter uppföljning rapporteras till kommunstyrelse, nämnder, föreningsliv och andra organisationer och aktörer som är en del av arbetet. Uppföljning ska ske skriftligen en gång per år eller på annat överenskommet sätt. Detta i syfte att säkra att resursanvändningen bidrar till en positiv utveckling av idrotten i Karlskrona. Programmet kommer vid behov att revideras.

Referenser och litteratur

- BRIS, rapport 2022, Varför frågar ni bara inte barn?
- Centrum för idrottsforskning, idrottsstatistik.se, 2022, <https://idrottsstatistik.se/foreningsidrott/medlemmar/>
- Centrum för idrottsforskning, idrottsstatistik.se, 2023, https://idrottsstatistik.se/foreningsidrott/barn-och-ungdomar_/
- Centrum för idrottsforskning, idrottsstatistik.se, 2023, <https://idrottsstatistik.se/jamlika-forutsattningar/jamstalldhet/>
- Generation PEP, PEP Forum, november 2022
- Ungdomsdialoger kring idrottsvanor, på skolor och i föreningar, genomförda hösten 2022 av tjänstemän kultur- och fritidsförvaltningen
- Glemme, Fahlström, Goda idrottsliga utvecklingsmiljöer, föreläsning Ronneby, januari 2023
- Karlskrona kommun, 2022, <https://www.karlskrona.se/kultur-fritid-och-turism/idrott-och-motion/>
- Naturvårdsverket, 2023, <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/friluftsliv/sveriges-friluftslivsmal>
- Regeringskansliet, Agenda 2030, <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>
- Region Blekinge, idrottspolitiskt program 2023-2026, <https://regionblekinge.se/download/18.4af4e47d18774058e6722ba9/1681891131934/RB-Idrottspolitiskt-program-2023-2026-Low.pdf>
- RF-SISU, Två år med Corona – mars 2022, <https://www.rf.se/download/18.5424ab70183abb853551a72/1665068718343/Tv%C3%A5%C3%A5r%20med%20corona.pdf>
- RF-SISU Blekinge, 2023, <https://www.rfsisu.se/download/18.668095dd18b37ce3f901b106/1697531712780/Kommunblad%20-%20Karlskrona%202022.pdf>
- RF-SISU Blekinge, 2023, <https://www.rfsisu.se/download/18.5fb072ad18721f5f7627618/1679927382432/Verksamhetsber%C3%A4ttelse%20RF-SISU%20Blekinge%202022.pdf>
- RF-SISU, Strategisk plan för idrottsrörelsen, 2023, <https://www.rf.se/rf-arbetar-med/strategi-2025>
- Unicef, FN:s barnkonvention, <https://unicef.se/barnkonventionen>